

دانشکده بهداشت
قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس: آمارزیستی مخاطبان: دانشجویان کارشناسی بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار
تعداد واحد: (یا سهم استاد از واحد) ۲ نظری ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: دوشنبه‌ها ساعت ۱۰-۱۲ دانشکده بهداشت
زمان ارائه درس: (روز، ساعت و نیمسال تحصیلی) یکشنبه‌ها ۸-۱۰، نیمسال دوم تحصیلی ۹۹-۰۰ مدرس: دکتر شایان مصطفایی Ph.D
آمارزیستی
درس و پیش نیاز: ندارد

هدف کلی درس:

آشنایی و کاربرد مفاهیم آماری در حوزه بهداشت به منظور توانمندی در تحلیل‌های مقدماتی و متوسطه با استفاده از نرم افزار SPSS

اهداف کلی جلسات: (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱- مفهوم فلسفی آمار، آماره‌های توصیفی (نمودارها، شاخص‌های مرکزی، پراکندگی) و مزایای آن
- ۲- برآوردهای نقطه‌ای و نحوه انجام استنباط برای برآوردها، برآورد حجم نمونه برای صفات کمی و کیفی بصورت نظری و عملی
- ۳- ساختن و تفسیر فاصله اطمینان برای پارامترها بصورت نظری و عملی
- ۴- آزمون فرضیه پارامتریک بصورت نظری و عملی
- ۵- آزمون‌های فرضیه دقیق بصورت نظری و عملی
- ۶- آزمون‌های ناپارامتری متداول بصورت نظری و عملی
- ۷- آزمون میان ترم/مرور مطالب پیشین
- ۸- تحلیل جداول توافقی بصورت نظری و عملی
- ۹- تحلیل همبستگی بصورت نظری و عملی
- ۱۰- تحلیل رگرسیون خطی ساده بصورت نظری و عملی
- ۱۱- تحلیل رگرسیون خطی چندگانه بصورت نظری و عملی
- ۱۲- تحلیل واریانس یکطرفه و مقایسات تعقیبی و همزمان بصورت نظری و عملی
- ۱۳- تحلیل واریانس دوطرفه و استنباط همزمان بصورت نظری و عملی
- ۱۴- آموزش نرم افزار SPSS
- ۱۵- آموزش نرم افزار SPSS
- ۱۶- آموزش نرم افزار SPSS

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول: مفهوم فلسفی آمار، آماره‌های توصیفی (نمودارها، شاخص‌های مرکزی، پراکندگی و ضریب تغییرات، توزیع نرمال) و مزایای آن
اهداف ویژه جلسه اول: آشنایی با مفهوم آمار و آماره‌های توصیفی (نمودارها، شاخص‌های مرکزی، پراکندگی، توزیع نرمال) - انواع نمونه‌گیری چیست؟ هر کدام در چه ساختاری قابل اجرا هستند؟ و مزایای هر یک چیست؟

در پایان دانشجو قادر باشد:

دلیل استفاده از آمار

نحوه گزارش اطلاعات در قالب آماره‌های توصیفی و گزارش گرافیکی

مفهوم جامعه هدف، جامعه مورد مطالعه و نمونه‌گیری را درک نماید

دلیل استفاده از نمونه‌گیری

نحوه کاربرد هر نمونه‌گیری

دانستن مزایا و معایب نمونه‌گیری‌ها

هدف کلی جلسه دوم:

برآوردهای نقطه‌ای و نحوه انجام استنباط برای برآوردها، برآورد حجم نمونه برای صفات کمی و کیفی بصورت نظری و عملی

اهداف ویژه جلسه دوم:

درک مفهوم برآورد برای هر پارامترهای کمی و کیفی به تفکیک

نحوه انتخاب حجم نمونه برای برآورد پارامترهای کمی و کیفی

تفسیر برآورد نقطه‌ای به چه صورت است و چه میزان اطمینان یا دقت دارد

در پایان دانشجو قادر باشد:

تعریف برآورد و مفهوم آن را بیان کنند.

مزیت و عیب برآورد نقطه‌ای را بدانند

برآورد نقطه‌ای را چگونه با نرم افزار و دستی اجرا کرده و تفسیر کند.

هدف کلی جلسه سوم:

ساختن و تفسیر فاصله اطمینان یا برآورد فاصله‌ای برای پارامترها

اهداف ویژه جلسه سوم:

درک مفهوم برآورد فاصله‌ای یا فاصله اطمینان برای پارامترهای کمی و کیفی به تفکیک

تفاوت برآورد نقطه‌ای و فاصله‌ای

تفسیر برآورد فاصله‌ای به چه صورت است و چه میزان اطمینان یا دقت دارد
در پایان دانشجو قادر باشد:

تعریف برآورد فاصله‌ای و مفهوم آن را بیان کند.
دلیل استفاده و اهمیت برآورد فاصله‌ای نسبت به برآورد نقطه‌ای را بداند
نحوه تفسیر درست برآورد فاصله‌ای را بداند.

هدف کلی جلسه چهارم:

آزمون فرضیه‌های پارامتریک

اهداف ویژه جلسه چهارم:

آشنایی با مفهوم آزمون فرضیه و مفروضات آن
آشنایی با خطای نوع اول، خطای نوع دوم و توان آماری
دلیل انجام آزمون فرضیه

در پایان دانشجو قادر باشد:

با مفاهیم اولیه آزمون فرض و مفروضات آن آشنا باشد

خطای نوع اول و دوم و توان آزمون را بدانند
نحوه اجرای دستی و نرم افزاری آزمون فرضیه و تفسیر نتایج آن را بداند

هدف کلی جلسه پنجم:

آزمون‌های فرضیه دقیق

اهداف ویژه جلسه پنجم:

آزمون فرضیه دقیق چیست

دلیل استفاده از آزمون فرضیه دقیق چیست و کجا استفاده می‌شود
اجرا و تفسیر آن چگونه است

در پایان دانشجو قادر باشد:

با آزمون فرضیه دقیق آشنا باشد و دلیل انجام آن را بداند
نحوه اجرای دستی و نرم افزاری آن را یاد بگیرد و نتایج آن را تفسیر کند

هدف کلی جلسه ششم:

آزمون‌های ناپارامتری متداول

اهداف ویژه جلسه ششم:

مقصود از آزمون ناپارامتری چیست و کجا استفاده می‌شوند

انواع آزمون ناپارامتری

اجرا و تفسیر هر یک از آزمون‌های ناپارامتری

در پایان دانشجو قادر باشد:

دلیل کاربرد آزمون ناپارامتری را بداند
آشنایی با انواع آزمون‌های ناپارامتری
نحوه اجرای دستی و نرم افزاری این دسته از آزمون‌ها را یاد بگیرد و نتایج آن را تفسیر کند

هدف کلی جلسه هفتم:

آزمون کتبی میان ترم

اهداف ویژه جلسه هفتم:

مرور مطالب پیشین

در پایان دانشجو قادر باشد:

نقاط ضعف و مشکلات خود را دریابد و پوشش دهد

هدف کلی جلسه هشتم:

تحلیل جداول توافقی

اهداف ویژه جلسه هشتم:

آشنایی با داده‌های رسته‌ای

تحلیل داده‌های رسته‌ای با استفاده از جداول توافقی

در پایان دانشجو قادر باشد:

با مفهوم و تحلیل‌های جداول توافقی آشنا باشد
نحوه اجرای دستی و نرم افزاری این دسته از آزمون‌ها را یاد بگیرد و نتایج آن را تفسیر کند

هدف کلی جلسه نهم:

تحلیل همبستگی

اهداف ویژه جلسه نهم:

مقصود از همبستگی

انواع همبستگی

محاسبه و تفسیر آنها

در پایان دانشجو قادر باشد:

با مفهوم و کاربرد تحلیل همبستگی آشنا باشد
نحوه اجرای دستی و نرم افزاری برای محاسبه ضریب همبستگی را یاد بگیرد و نتایج آن را تفسیر کند

هدف کلی جلسه دهم:

تحلیل رگرسیون خطی ساده

اهداف ویژه جلسه دهم:

مقصود از رگرسیون چیست

انواع رگرسیون و مفروضات آنها

اجرای رگرسیون خطی ساده و تفسیر نتایج آن

در پایان دانشجو قادر باشد:

با مفهوم رگرسیون خطی آشنا شود

موارد کاربرد رگرسیون خطی را درک کنند و مفروضات آن را بررسی کند

نحوه اجرای دستی و نرم افزاری آن را یاد بگیرد و نتایج آن را تفسیر کند

هدف کلی جلسه یازدهم:

تحلیل رگرسیون خطی چندگانه

اهداف ویژه جلسه یازدهم:

مقصود از رگرسیون چندگانه چیست

مفروضات رگرسیون چندگانه چیست

اجرای رگرسیون خطی چندگانه و تفسیر نتایج آن

در پایان دانشجو قادر باشد:

با مفهوم رگرسیون خطی چندگانه آشنا شود

موارد کاربرد رگرسیون خطی را درک کنند و مفروضات آن را بررسی کند

نحوه اجرای دستی و نرم افزاری رگرسیون خطی چندگانه را یاد بگیرد و نتایج آن را تفسیر کند

هدف کلی جلسه دوازدهم:

تحلیل واریانس یکطرفه و مقایسات تعقیبی و همزمان

اهداف ویژه جلسه دوازدهم:

آشنایی با مفاهیم تحلیل واریانس

انواع تحلیل واریانس و مفروضات آن

اجرای مقایسات تعقیبی و همزمان

در پایان دانشجو قادر باشد:

با مفهوم تحلیل واریانس آشنا شود

موارد کاربرد تحلیل واریانس و دلیل مقایسه چندگروه را درک کنند و مفروضات آن را بررسی کند

نحوه اجرای دستی و نرم افزاری آن را یاد بگیرد و نتایج آن را تفسیر کند

هدف کلی جلسه سیزدهم:

تحلیل واریانس دوطرفه و استنباط همزمان

اهداف ویژه جلسه سیزدهم:

آشنایی با مفاهیم تحلیل واریانس دوطرفه

اجرای تحلیل واریانس دوطرفه و استنباط همزمان

در پایان دانشجو قادر باشد:

با مفهوم تحلیل واریانس دوطرفه آشنا شود

موارد کاربرد تحلیل واریانس دوطرفه را درک کند

نحوه اجرای دستی و نرم افزاری آن را یاد بگیرد و نتایج آن را تفسیر کند

هدف کلی جلسه چهاردهم:

آموزش نرم افزار SPSS

اهداف ویژه جلسه چهاردهم:

آشنایی با محیط نرم افزار

آشنایی با نحوه استفاده از توابع پرکاربرد نرم افزار

در پایان دانشجو قادر باشد:

با محیط نرم افزار آشنا شود

هدف کلی جلسه پانزدهم:

آموزش نرم افزار SPSS

اهداف ویژه جلسه پانزدهم:

آشنایی جهت ورود داده و ویرایش داده در نرم افزار

آماده سازی داده و پیش پردازش های معمول در نرم افزار

در پایان دانشجو قادر باشد:

با نحوه ورود و ویرایش داده در نرم افزار آشنا شود

نحوه آماده سازی داده و پیش پردازش های مورد نیاز روی داده به منظور تحلیل اصلی را یاد بگیرد

هدف کلی جلسه شانزدهم:

آموزش نرم افزار SPSS

اهداف ویژه جلسه شانزدهم:

مرور مطالب پیشین با استفاده از نرم افزار در قالب کارگاه
در پایان دانشجو قادر باشد:
نقاط ضعف خود را در اجرای نرم افزاری پوشش دهند.

منابع:

روش‌های آماری و شاخص‌های بهداشتی- انتشارات دریچه نو، دکتر کاظم محمد و دکتر حسین ملک افضلی
روش‌ها و تحلیل‌های آماری با نگاه به روش تحقیق در علوم زیستی و بهداشتی- دکتر ابراهیم حاجی زاده- انتشارات سازمان انتشارات جهاددانشگاهی

روش تدریس:

اکثر جلسات بصورت سخنرانی، پرسش و پاسخ و کار با نرم افزار در قالب کارگاه انجام می‌شود

وسایل آموزشی:

وایت برد- کامپیوتر- پاورپوینت

سنجش و ارزشیابی

آزمون	روش	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
کوئیز	شفاهی	۲ (۱۰ درصد)		
آزمون میان ترم	کتبی	۶ (۳۰ درصد)		
آزمون پایان ترم	کتبی	۱۰ (۵۰ درصد)		
حضور فعال در کلاس		۲ (۱۰ درصد)		

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

حضور مرتب و به موقع
رعایت نظم فردی و گروهی
مشارکت فعال در مباحث درسی

نام و امضای مدرس: دکتر شایان مصطفایی نام و امضای مدیر گروه: دکتر افشین الماسی

نام و امضای مسئول EDO دانشکده: دکتر رویا صفری

تاریخ تحویل: ۱۸ بهمن ماه ۹۹ تاریخ ارسال: ۱۸ بهمن ۹۹

تاریخ ارسال:

جدول زمانبندی درس آمار زیستی برای دانشجویان کارشناسی بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار

روز و ساعت جلسه: یکشنبه‌ها ۸-۱۰

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
۱		مفهوم فلسفی آمار، آماره‌های توصیفی (نمودارها، شاخص‌های مرکزی، پراکندگی) و نمونه‌گیری و مزایای آن	دکتر مصطفایی
۲		برآوردهای نقطه‌ای و نحوه انجام استنباط برای برآوردها، برآورد حجم نمونه برای صفات کمی و کیفی بصورت نظری و عملی	دکتر مصطفایی
۳		ساختن و تفسیر فاصله اطمینان یا برآورد فاصله‌ای برای پارامترها	دکتر مصطفایی
۴		آزمون فرضیه پارامتریک	دکتر مصطفایی
۵		آزمون‌های فرضیه دقیق	دکتر مصطفایی
۶		آزمون‌های ناپارامتری متداول	دکتر مصطفایی
۷		آزمون میان ترم/مرور مطالب پیشین	دکتر مصطفایی
۸		تحلیل جداول توافقی	دکتر مصطفایی
۹		تحلیل همبستگی	دکتر مصطفایی
۱۰		تحلیل رگرسیون خطی ساده	دکتر مصطفایی
۱۱		تحلیل رگرسیون خطی چندگانه	دکتر مصطفایی
۱۲		تحلیل واریانس یکطرفه	دکتر مصطفایی
۱۳		تحلیل واریانس دوطرفه	دکتر مصطفایی
۱۴		آشنایی با نرم افزار SPSS	دکتر مصطفایی
۱۵		ورود و ویرایش و نحوه آماده سازی داده‌ها در ساختارهای گوناگون و کاربرد توابع و دستورهای پر کاربرد در نرم افزار SPSS	دکتر مصطفایی
۱۶		موروی بر مطالب با استفاده از نرم افزار SPSS	دکتر مصطفایی